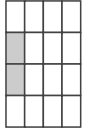

Ako radiš, imaš i neprijatelje

Medij - Rubrika: POLITIKA - Intervju
Datum: Ned, 08/08/2021
Površina članka: 1193cm2
Strana: 1

Zemlja: Srbija
Autor: Biljana Lijeskić
Deo: 1/2

РАЗГОВОР НЕДЕЉЕ:
МАЈА ГОЈКОВИЋ,
министарка културе
и информисања

Фото А. Васиљевич

Ако радиш, имаш и непријатеље

Билјана Лијескић

Измene и допуне Закона о култури, којима сам покушала да исправим један лош закон, усвојене су. Моја слободна процена је да је све унутар њега контроверзно и тешко ћемо изменама нешто исправити. Зато не бих закон више мењала изменама и допунама. Ако будем та која ће водити културу и даље, прионућу на посао да се донесе добар, нови закон о култури, каже у разговору за „Политику“ Маја Гојковић, потпредседница Владе и министарка културе и информисања Републике Србије.

Управо су добри закони и улагање у инфраструктуру, децентрализација

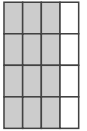

Спремна сам да
задирем у проблеме,
продрмаћу многе ствари

и дигитализација били само неки од приоритета Министарства културе и информисања. Сазнајемо да су и договори око доласка 166. листа Мирослављевог јеванђеља из Санкт Петербурга у процедури и то ће се свакако реализовати у погодном моменту. Министарка Гојковић истиче да је у овом, за друштво изазовном периоду код нас изгледа правило да ако радиш, имаш и непријатеље.

– Најбоље је ништа не дирати, кад је то жабокречина у којој увек има оних који се добро сналазе. У сваком случају, спремна сам да задирем у проблеме. Продрмаћу многе ствари.

страна 7

Medij - Rubrika:
Datum:
Površina članka:
Strana:

POLITIKA - Intervju
Ned, 08/08/2021
1193cm2
7

Zemlja: Srbija
Autor: Biljana Ljeskić
Deo: 2/2

РАЗГОВОР НЕДЕЉЕ: МАЈА ГОЈКОВИЋ, министарка културе и информисања

Ако радиш, имаш и непријатеље

Са прве стране

Када се оцењује рад министра културе, увек се предвиђује козница је износ буџета за културу обезбедио, да ли имате план како да увећате средства за сектор који водите? Увек се прича о недостатку новца и малом буџету за културу и информисање. Зато ми је задовољство што сам успela, заједно са председником владе и председником државе, у изводу великог разумевања, да за ову годину буџет буде знатно већи него раније. Да тај износ пређе чувених један одсто. Дакле 1,1 одсто, а мени је још важније на шта се трони тај новац, у томе је суштина. Надам се да ћемо и наредних година имати увећања буџета. То представља велики задатак.

Велики акценат сте ставили на израду нових закона. Да ли сте задовољни резултатом и шта је од свега предузетог изазвало највише реакција? Највише најаве о овом периоду изазвао је нови Национални савет за културу, који треба формирати. Ми већ годинама имамо нефункционалан савет који је нити изабран у потпуности, нити је радио у пуном саставу, нити су се славали чланови и доносили предлоге за министра. Видећемо како ће са новим Националним саветом за културу све изгледати. Моја намера да добијемо нови савет изазвала је бројне реакције и критике, и нека ме критикују, али жајде да прво добијемо тај савет. Видим и да установе културе које су биле предлагачи нису имале потребу да дају предлоге у вези са независном сцене. Зато Завод за проучавање културног развоја има намеру да направи Савет за креативну економију и да тако обухвати независну сцену. Закон о кинематографији такође се ради већ пола године и људи из струке учествују у том послу.

У овом периоду је усвојен и Закон о музејској делатности, који ступа на снагу јесени. Како се промене очекују, да ли су музеји почели да раде ревизију уметничких збирки после вишегодишње паузе и да ли је успостављен инспекцијски надзор у важним установама културе? У оквиру културе пронашла сам, сликовито речено, кућу без темеља. Требао би да се бавимо културом у 21. веку, а закони које имамо и који регулишу

Моја намера да добијемо нови Национални савет за културу изазвала је бројне реакције и критике, и нека ме критикују, али жајде да прво добијемо тај савет

неке области потичу из 1986. или 1994. године и не одговарају ни времену, ни држави у којој живимо. Нисмо имали закон о музејској делатности, а градили смо и реконструисали музеје, који су готово 15 година били затворени, а нико није скренуо пажњу на то. Закон о културном наслеђу се завршава, закон о аудио-визуелној делатности такође, а ускоро ће почети да се ради и на закону о позоришту. Министру културе би у овим околностима био потребан један мандат за основне законе, а други да може на основу њих да ради кућу, овог пута на стварним темељима. Ревизија уметничких збирки је нешто што је требало радити редовно, а дошло је готово до сензације када сам тражила да се то уради. То је тежак и захтеван посао и око 70 одсто установа га је до сада урадило. У депоима постоје хиљаде уметничких слика и предмета и када се заврши тај процес, држава ће коначно знати чиме располаже. Помало се се сви били успавали: не могу да разумем музеје који три године држе сталну поставку, што говори о информизму. Када одем први пут у неку музејску установу, помисао је да тражим да прво уђем у архив лепо, а тек онда идем у канцеларију. У депоима се види све о пословању. Требао би да направимо и закон о надзору у установама културе.

Балетски уметници се већ дуго жале на лоше регулационе пензионери положај играча. Да ли ће бити кључних промена на том пољу?

Не бринем се за опстанак „Политике“

Живимо у свету где забавни садржаји доносе новац. Како омогућити и озбиљнијим медијима попут „Политике“ да задрже свој профил у тој суровој утакмици и како заштитити новинаре који раде стресан и недовољно плаћен посао у сталном и хонорарном ангажману? Не бринем се за опстанак „Политике“, она има специфичну, историјску тежину и не верујем да било који грађанин Србије који некада и посетио је лажним садржајима не пожели да прочита и садржај. Волим да прочитам стране посвећене култури у вашем листу, наравно, читам их и у другим новинама. Била је традиција у мојој породици да се сваког дана купује „Политика“ и новосадски „Дневник“. Бавимо се у министарству и заштитом новинара, имамо радне групе за безбедност новинара, то је била наша обавеза из визионе стратегије и акционог плана, то је и у свету важно. За разговор био са социјално-економским саветима, са синдикатима, да видимо како и у том смислу можемо да подржимо новинаре јер та стална несигурност запослених и хонорараца, власничке структуре, приватизација, све је то донело нове изазове. А притисак на државу је био велики да изађе из власничких структура медија.

Урадили смо са већим делом балетских удружења и синдиката предлог који смо предали надлежном Министарству за рад, борачка и социјална питања, где је формирана радна група. Њихово је да одреде статус балетских уметника и како да се на најбољи начин реши проблем завршетка играчког века, који се догађа раније него у другим професијама, а како преостали период премостити до пензије. Ми смо урадили добар предлог о том питању на основу којег може даље да се ради. Постоји и заједнички пројекат о оснивању вишег образовања у балетској уметности. Балетска академија ће највероватније у почетку бити један од департмана на ФМУ, а потребни су и квалитетни кадрови који ће предавати.

Министарство културе је обећало не само помоћ Коларчевој задужбини већ и трајно решење ста-

Закон о културном наслеђу се завршава, закон о аудио-визуелној делатности такође, а ускоро ће почети да се ради и на закону о позоришту

Маја Гојковић у разговору са нашом сарадницом

туса ове институције. У ком смислу се сада ради на томе? Задужбинарство је посебно питање. Разматрамо моделе којима би могао да се санира проблем. Срећом, у децембру је у буџету било довољно средстава да помогнемо Коларчевој задужбини када је имала финансијске потешкоће. И срећом, председник државе се заинтересовао за тај проблем и лично, како то није јавно износио. Покушавам да нађемо најбоље моделе функционисања Коларца, који не би рушили статусе задужбине. На то није нико спреман. Почетком јесени ћемо опет морати одређеним износом да помогнемо Коларцу. Ми стално помажемо и то је неспорно. Међутим, људи који воде Коларца и УО морају да се посвете трај-

ном моделу финансирања, а ту долази до изражаја креативна економија. И ми трагамо за специјалним статусом Коларца заједно с њима. Потребан је одговор на то како да нас, у 21. веку пронађи моделе самофинансирања. Коларца нема дефинисан концепт, не може се све свести на помоћ, можда би било добро да ангажујемо неког стручњака који би саветовао модел пословања овакве институције. Овако лутамо. Чак и установе културе које се ослањају искључиво на буџет морају да размислију о нечему што већ постоји у свету, а то је како да и ми нађемо добар модел креативне економије. То је велики изазов за сваку државу у овим временима да пређе у реформисање овог система. Очигледно долазимо до одређене границе, да одређено колико заправо држава може да издава и помогне ре-публике установе културе, а знамо да корисника има много.

Недавно сте подржали издаваче који су се побунили против Сајма књига у септембру. Они нису сигурни ни да ће сајам бити могућ у октобру. Може ли министарство да се избори за неке стимулације за издаваче, да реформише откуп књига? Сајам књига је градска манифестација, али вољни смо да помогнемо издавачима када они сами буду дефинисали шта и кад желе. Подржала сам њихо-

ве аргументе да буде у октобру, али нисам сигурна да ће то бити могуће. Министарство културе преко конкурса помаже сваку врсту издаваштва, имамо откупне књига, капиталних издања, преводи. Имамо различите врсте конкурса, на којима нико никада до краја није био задовољан. Помирира сам се с тим. Међама и комисије које одлучују о додели средстава не би ли нашли најбољи модел. У колико институција културе постоје в. д. директора, колико је ова функција проблем и када ће бити именовани директори у пуном мандату? У том сегменту могу да будем залована. На челу Министарства културе сам, не заборавите, око осам месеци, а толико тога је променено. Изгледа да је добро мењати министре на појединим позицијама, нарочито када се успавају. Управо су расписани конкурси у многим установама културе, тако да очекујем да ћемо до нове године имати све директоре у мандату и пружаћемо им шансу у наредне четири године да воде установе културе. Рецимо, писци Владимир Пинџило је управник Народне библиотеке, и то је било велико изненађење за јавност. Показали смо да можемо да вратимо унапредне уметнике из света да дођу у Србију и да им буде изазов да воде значајне институције. То је престиж, баш као што је и то да будете министар културе или да водите Народни музеј, Народну библиотеку и Народно позориште, уз све поштовање осталих установа културе.